

**ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 215
ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4198

*Πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων
και προστασία των θυμάτων αυτής και άλλες δια-τάξεις.*

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της.

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα

1. Το εδάφιο η' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, διενέργειας ταξιδιών με σκοπό την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου ή πορνογραφίας ανηλίκου,».

2. Το άρθρο 187B του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1 . Αν κάποιος από τους υπαιτίους των πράξεων της συγκρότησης εγκληματικής οργάνωσης ή συμμορίας ή της συμμετοχής σε αυτές κατά τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 187 ή της συγκρότησης τρομοκρατικής οργάνωσης ή της συμμετοχής σε αυτήν κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 187Α καταστήσει δυνατή με αναγγελία στην αρχή την πρόληψη της διάπραξης ενός από τα σχεδιαζόμενα εγκλήματα ή με τον ίδιο τρόπο συμβάλλει ουσιωδώς στην εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή της

συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, απαλλάσσεται από την ποινή για τις πράξεις αυτές.

Αν δεν έχει ακόμη ασκηθεί ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών με αιτιολογημένη διάταξή του απέχει από την άσκηση της ποινικής δίωξης και υποβάλλει τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

11 Οκτωβρίου 2013

2. Αν στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος έχει τελέσει κάποιο από τα επιδιωκόμενα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 187 ή έχει τελέσει κάποιο από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 187Α, το δικαστήριο επιβάλλει σε αυτόν ποινή ελαττωμένη κατά το άρθρο 83. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δικαστήριο, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις και ιδίως την επικινδυνότητα της εγκληματικής οργάνωσης, της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, την έκταση της συμμετοχής του υπαιτίου σε αυτήν και το βαθμό της συμβολής του στην εξάρθρωσή της, μπορεί να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της ποινής για τρία έως δέκα έτη, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των άρθρων 99 έως 104.

3. Για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν σε βάρος του από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187 ή από υπαίτιους των άρθρων 323Α και 351, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, αν η καταγγελία πιθανολογείται βάσιμη, μπορεί, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει προσωρινά από την ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου περί αλλοδαπών και περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων, καθώς και για παραβάσεις λόγω συμμετοχής τους σε εγκληματικές δραστηριότητες εφόσον η συμμετοχή αυτή ήταν άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι αποτέλεσαν παθόντες των αδικημάτων των άρθρων 323Α και 351, μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Αν η καταγγελία αποδειχθεί βάσιμη, η αποχή από την ποινική δίωξη γίνεται οριστική.

4. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις των άρθρων 323Α και 351 ή που τελέστηκαν από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187, μπορεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται στους αλλοδαπούς άδεια παραμονής κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία περί αλλοδαπών.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οποιος, με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με απαγωγή, προσλαμβάνει, μεταφέρει, προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλπει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο, με σκοπό την αφαίρεση κυττάρων, ιστών ή οργάνων του σώματός του ή για να εκμεταλλευτεί ο ίδιος ή άλλος την εργασία ή την επαιτεία του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή ατόμου σωματικώς ή διανοητικώς ανάπηρου,

β) τελείται κατ' επάγγελμα,

γ) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή

δ) είχε ως αποτέλεσμα την ιδιαίτερα σοβαρή βλάβη της υγείας του παθόντος ή εξέθεσε τη ζωή αυτού σε σοβαρό κίνδυνο.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οποιος, με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με απαγωγή, προσλαμβάνει, μεταφέρει ή προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλπει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο, με σκοπό να προβεί ο ίδιος ή άλλος στη γενετήσια εκμετάλλευσή του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.»

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 351 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή συνδέεται με την πνευματική αδυναμία ή την κοφότητα του παθόντος,

β) τελέσθηκε από ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 349, γ) συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα,

δ) τελείται κατ' επάγγελμα,

ε) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή

στ) είχε ως αποτέλεσμα την ιδιαίτερα σοβαρή βλάβη της υγείας του παθόντος ή εξέθεσε τη ζωή αυτού σε σοβαρό κίνδυνο.»

Άρθρο 3

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 323Α και 351 Π.Κ. τελέσθηκε, μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και έχει εξουσία εκπροσώπησης του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτού, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατά περίπτωση, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από 15.000 έως 150.000 ευρώ, β) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας του για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για το ίδιο χρονικό διάστημα,

γ) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του

Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα για το ίδιο διάστημα.

Το διοικητικό πρόστιμο του στοιχείου α' επιβάλλεται πάντοτε ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Σε περίπτωση υποτροπής οι κυρώσεις των στοιχείων β' και γ' μπορεί να έχουν οριστικό χαρακτήρα και εφόσον πρόκειται περί σωματείων ή ενώσεων προσώπων μπορεί να επιβληθεί η διάλυσή τους, όπως προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κατέστησε δυνατή την τέλεση από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην ίδια ως άνω παράγραφο, μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α. διοικητικό πρόστιμο από 5.000 έως 50.000 ευρώ,

β. οι προβλεπόμενες στα στοιχεία β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου κυρώσεις για χρονικό διάστημα έως τρεις (3) μήνες.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπ' όψιν ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου και η τυχόν υποτροπή του.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερομένων σε αυτές φυσικών προσώπων. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νομίμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης για αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου που τελέστηκε από πρόσωπο που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποστέλλουν σε αυτόν αντίγραφο της δικογραφίας.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται στο κράτος, στους φορείς δημόσιας εξουσίας και στους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 4

Τροποποιήσεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του ν. 2225/1994 (Α' 121)

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 226Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παρ. 4, 323Β εδάφιο α', 324, 336, 337 παράγραφοι 3 και 4, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 349, 351, 351Α του Π.Κ., καθώς και στα άρθρα 87 παράγραφοι 5 και 6 και 88 του ν. 3386/2005 διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208. Η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για το σκοπό αυτόν και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων.»

2. Μετά το άρθρο 226Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 226Β που έχει ως εξής:

«Άρθρο 226Β

Μάρτυρες θύματα εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας

1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του θύματος των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α και 351 του Π.Κ., διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, χωρίς να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208.

2. Ο ψυχολόγος ή ο ψυχίατρος προετοιμάζει τον παθόντα για την εξέταση, συνεργαζόμενος προς τούτο με τους προανακριτικούς υπαλλήλους και με τους δικαστικούς λειτουργούς. Για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιεί κατάλληλες διαγνωστικές μεθόδους, αποφαινεται για την αντιληπτική ικανότητα και την ψυχική κατάσταση του παθόντα και διατυπώνει τις διαπιστώσεις του σε γραπτή έκθεση που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δικογραφίας. Κατά την εξέταση παρίσταται ο ψυχίατρος ή ο ψυχολόγος και ο παθών μπορεί να

συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του, εκτός εάν ο ανακριτής απαγορεύσει την παρουσία του προσώπου αυτού με αιτιολογημένη απόφασή του για σπουδαίο λόγο, ιδίως σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάμειξης του προσώπου αυτού στην ερευνώμενη πράξη.

3. Η κατάθεση του παθόντα συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο, όταν αυτό είναι δυνατόν. Η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσης του παθόντα αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

4. Η γραπτή κατάθεση του παθόντα αναγιγνώσκεται πάντοτε στο ακροατήριο.

5. Μετά την εισαγωγή της υπόθεσης που αφορά σε πράξεις της παραγράφου 1 στο ακροατήριο, ο εισαγγελέας ή οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν από τον πρόεδρο του δικαστηρίου την εξέταση του παθόντα, αν δεν έχει εξεταστεί στην ανάκριση ή πρέπει να εξεταστεί συμπληρωματικά. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η εξέταση του παθόντα γίνεται με βάση ερωτήσεις που έχουν τεθεί σαφώς, χωρίς την παρουσία των διαδίκων, στον τόπο όπου αυτός βρίσκεται από ανακριτικό υπάλληλο που τον διορίζει ο δικαστής που διέταξε την εξέταση. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές.

6. Η διάταξη του άρθρου 239 παράγραφος 2 εφαρμόζεται ανάλογα και επί ενήλικων θυμάτων των αναφερομένων στην παράγραφο 1 πράξεων. Στην περίπτωση αυτή η κοινωνική έρευνα μπορεί να διεξαχθεί και από κοινωνικούς λειτουργούς δήμων ή περιφερειών.»

3. Ο τίτλος του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ανακριτικές πράξεις επί εγκληματικών οργανώσεων και εγκλημάτων εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας».

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187 και για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 187Α, 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια:

α) ανακριτικής διείδυσης, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και όπως κατά τα λοιπά η διείδυση προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 25B του ν. 1729/1987 «Καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, προστασία των νέων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει, και στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2713/1999 «Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις», εφόσον η ανακριτική διείδυση περιορίζεται στις πράξεις που είναι απολύτως αναγκαίες για τη διακρίβωση εγκλημάτων, την τέλεση των οποίων τα μέλη της οργάνωσης είχαν προαποφασίσει,

β) ελεγχόμενων μεταφορών, με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά οι μεταφορές αυτές προβλέπονται στο άρθρο 38 του ν. 2145/ 1993 «Ρύθμιση θεμάτων εκτελέσεων ποινών επιταχύνσεως και εκσυγχρονισμού των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης και άλλων θεμάτων», όπως ισχύει,

γ) άρσης του απορρήτου, με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η άρση αυτή προβλέπεται στα άρθρα 4 και 5 του ν. 2225/1994 «Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις»,

δ) καταγραφής δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η καταγραφή προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 6 του παραπάνω νόμου 2713/1999 και

ε) συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την τήρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες και υπό τους ουσιαστικούς όρους και προϋποθέσεις του ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

2. Οι ανακριτικές πράξεις της προηγούμενης παραγράφου διεξάγονται μόνο:

α) αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει τελεσθεί αξιόποινη πράξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187 ή αξιόποινη πράξη των άρθρων 187Α, 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα,

β) αν η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή η εξιχνίαση των τρομοκρατικών πράξεων του άρθρου 187Α ή των πράξεων των άρθρων 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα είναι διαφορετικά αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερής.»

5. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1 . Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από: α) τα άρθρα 134, 135 παράγραφοι 1, 2, 135Α, 137Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146, 148 παρ. 2, 150, 151, 157 παρ. 1, 159 παρ. 3, 168 παρ. 1, 187 παράγραφοι 1, 2, 187Α παρ. 1 και 4, 207, 208 παρ. 1, 235 παρ. 2, 236 παρ. 2, 237 παρ. 2 και 3β΄, 264 περιπτώσεις β΄ και γ΄, 270, 272, 275 περίπτωση β΄, 291 παρ. 1 εδάφια β΄ και γ΄, 299, 322, 323Α παράγραφοι 1, 2, 4, 5 και 6, 324 παράγραφοι 2 και 3, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α παρ. 4, 351 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5, 374, 380, 385 παρ.1 εδάφια α΄ και β΄ του Ποινικού Κώδικα.

β) τα άρθρα 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 40, 41, 63, 64, 76, 93 και 97 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, γ) το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

δ) τα άρθρα 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013,

ε) το άρθρο 157 παρ.1γ΄ του ν. 2960/2001,

στ) το άρθρο 3 περίπτωση ιε΄ του ν. 3691/2008, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998,

ζ) το άρθρο τρίτο παρ. 2 του ν. 2803/2000,

η) το άρθρο 45 παρ. 1 περιπτώσεις α΄, β΄ και γ΄ του ν. 3691/2008.

θ) το άρθρο 28 του ν. 1650/1986.

Επίσης, επιτρέπεται η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των προπαρασκευαστικών πράξεων για το έγκλημα της παραχάραξης νομίσματος κατά το άρθρο 211 του Ποινικού Κώδικα, καθώς επίσης και για τα εγκλήματα της παραγράφου 3 του άρθρου 342, του άρθρου 348 και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 348Α του Π.Κ.»

Άρθρο 5

Τροποποίηση του ν. 3811/2009 (Α΄ 231)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3811/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποφαινεται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του

παρόντος, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση και των άρθρων 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3811/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση ή των άρθρων 323Α και 351 του Ποινικού Κώδικα που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούνται, κατόπιν αιτήσεώς τους, εύλογης και προσηκούσας αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.»

Άρθρο 6

1. Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών συνιστάται Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την εκπόνηση, το συντονισμό και την εφαρμογή εθνικής στρατηγικής στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων στα επίπεδα της πρόληψης, της καταστολής και της δίωξης των δραστών, καθώς και της προστασίας των θυμάτων εμπορίας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εξωτερικών.

2. Στο Γραφείο Εθνικού Εισηγητή προΐσταται ο Εθνικός Εισηγητής, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, με θητεία τεσσάρων (4) ετών, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Ο Εθνικός Εισηγητής είναι μόνιμος υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών, εξειδικευμένος επιστήμονας εγνωσμένου κύρους από το χώρο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και διαθέτει πολυετή εμπειρία στη διακρατική, διυπουργική και πολυτομεακή συνεργασία, στη συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς και τις πιστοποιημένες Μ.Κ.Ο., καθώς και στη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΕΣΠΑ, που εξειδικεύονται στο πεδίο της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.

3. Το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή στελεχώνεται από τρεις (3) υπαλλήλους, πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, του Υπουργείου Εξωτερικών, από τους οποίους, οι δύο (2) παρέχουν επιστημονική και ο ένας (1) γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη. Οι ανωτέρω υπάλληλοι συνεργάζονται με τους αναφερόμενους στην παράγραφο 5 έντεκα (11) εκπροσώπους-συνδέσμους για την επίτευξη του σκοπού του Γραφείου.

4. Σκοπός και αρμοδιότητες του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή είναι:

α) Να συντονίζει όλους τους συναρμόδιους φορείς και τις πιστοποιημένες μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς επίσης και να προωθεί την τακτική

τους επιμόρφωση στη διαδικασία αναγνώρισης, εντοπισμού και αρωγής πιθανολογούμενων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

- β) Να μεριμνά, μέσω της οργάνωσης προγραμμάτων επιμόρφωσης, ώστε οι αρχές που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων εμπορίας ανθρώπων να τυγχάνουν της κατάλληλης επιμόρφωσης και εξειδίκευσης.
- γ) Να συνεργάζεται με τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, με όλους τους εμπλεκόμενους εθνικούς και διεθνείς φορείς, όπως το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, καθώς και με τις πιστοποιημένες μη κυβερνητικές οργανώσεις, με σκοπό τη συλλογή στοιχείων που αφορούν στην εμπορία ανθρώπων.
- δ) Να σχεδιάζει ή και να υλοποιεί προγράμματα έρευνας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και να αναλαμβάνει δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, δια του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, σε συνεργασία με τους αναφερόμενους στο παρόν άρθρο φορείς, με σκοπό την αποτροπή της προσφοράς και της ζήτησης υπηρεσιών που αφορούν στην εμπορία ανθρώπων.
- ε) Να συντάσσει την ετήσια εθνική έκθεση, στην οποία καταγράφονται τα στατιστικά στοιχεία για διαπιστωμένα περιστατικά εμπορίας ανθρώπων και οι εκτιμήσεις σχετικά με τις νέες τάσεις που προκύπτουν από τη μελέτη αυτών και με την οποία ο εθνικός εισηγητής προτείνει μέτρα για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. Η ετήσια εθνική έκθεση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων υποβάλλεται από τον Υπουργό Εξωτερικών στη Βουλή των Ελλήνων και αποστέλλεται προς τις αρμόδιες εθνικές και διεθνείς αρχές.
- στ) Να διαβιβάζει στοιχεία της ανωτέρω ετήσιας εθνικής έκθεσης στον Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (Σ.Δ.Ε.) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ζ) Να εκπροσωπεί τη χώρα στο Δίκτυο Εθνικών Εισηγητών ή ισοδύναμων μηχανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εμπορία ανθρώπων, καθώς και σε διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται σε ζητήματα καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, εκ των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υγείας, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και

Ναυτιλίας και Αιγαίου, ορίζονται ως σύνδεσμοι με το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή εννέα (9) εκπρόσωποι, με τους αναπληρωτές τους, ένας από κάθε αναφερόμενο στο παρόν άρθρο Υπουργείο. Στο Γραφείο Εθνικού Εισηγητή ορίζεται ακόμη, ως σύνδεσμος, ένας (1) εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης με τον αναπληρωτή του, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και του εποπτεύοντα αυτή Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό. Η θητεία των ανωτέρω προσώπων είναι τετραετής και μπορεί να ανανεώνεται. Επίσης, σύνδεσμο με το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή αποτελεί ο εκάστοτε επικεφαλής του Γραφείου Ελλάδος του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, με τον αναπληρωτή του.

6. Για τη λειτουργία, την πραγματοποίηση του έργου και την αποτελεσματική επιδίωξη του σκοπού του, το Γραφείο Εθνικού Εισηγητή συνεργάζεται με εθνικούς και διεθνείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς, φορείς, με σκοπό τη συμμετοχή και την αξιοποίηση χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών και άλλων προγραμμάτων και προγραμμάτων ΕΣΠΑ που αφορούν ερευνητικές, επιχειρησιακές και αναπτυξιακές δράσεις του Γραφείου.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, από τους αναφερόμενους στο παρόν άρθρο Υπουργούς, καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την οργάνωση και λειτουργία του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή, τις επιμέρους αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του προσωπικού του, τη συνεργασία του με τους αναφερόμενους στο παρόν άρθρο φορείς, τη σύσταση, λειτουργία και εποπτεία Εθνικής Βάσης Δεδομένων και Εθνικού Συστήματος Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 7

Η υποπαράγραφος ΙΓ.5 του ν. 4152/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την υποστήριξη του έργου του Εθνικού Συντονιστή για την καταπολέμηση της Διαφθοράς συνιστώνται:

α. Τέσσερις (4) θέσεις προσωπικού κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με τριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία και με πολύ καλή τουλάχιστον γνώση της αγγλικής ή γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας.

β. Τέσσερις (4) θέσεις υπαλλήλων κατηγορίας ΔΕ με βαθμούς Β΄- ΣΤ΄, από τους οποίους τουλάχιστον δύο πρέπει να διαθέτουν ελάχιστη προϋπηρεσία τεσσάρων ετών, καλή γνώση της αγγλικής ή γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας και γνώση χειρισμού Η/Υ.

2. Οι θέσεις της προηγούμενης παραγράφου καλύπτονται με απόσπαση υπαλλήλων υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι Γραμματείες των Δικαστηρίων και των Εισαγγελιών. Η απόσπαση γίνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και χωρίς χρονικό περιορισμό. Οι θέσεις των υπαλλήλων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να καλύπτονται και με μετάταξη μονίμων πολιτικών υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, με απόφαση του Πρωθυπουργού.

3. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων που απο- σπώνται στον Εθνικό Συντονιστή βαρύνει την υπηρεσία στην οποία έχουν τοποθετηθεί, σε κάθε δε περίπτωση οι αποδοχές των υπαλλήλων του Εθνικού Συντονιστή δεν υπολείπονται του συνόλου των αποδοχών και των λοιπών πρόσθετων αμοιβών που τους καταβάλλονταν από την οργανική τους θέση, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους.»

Άρθρο 8

Η παράγραφος 1 του άρθρου 740 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1 . Στην αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων υπάγονται οι υποθέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 739, εκτός από εκείνες που αφορούν την υιοθεσία, τη θέση προσώπου σε δικαστική συμπάρασταση ή σε ακούσια νοσηλεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, καθώς και η ανακοπή των άρθρων 787 του παρόντος και 82 ΑΚ, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου. Στην αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου υπάγονται επίσης και οι υποθέσεις οι οποίες αναφέρονται στα άρθρα 1457,1458,1532,1533 και 1660 έως και 1663 ΑΚ.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 235 του Ποινικού Κώδικα καταργείται.

3. α. Παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη των ακόλουθων αξιόποινων πράξεων, που έχουν τε- λεσθεί μέχρι 31.8.2013: α) των πταισμάτων και β) των πλημμελημάτων, κατά των οποίων ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές. Στην περίπτωση των πλημμελημάτων, εάν ο υπαίτιος υποπέσει μέσα σε ένα έτος

από τη δημοσίευση του νόμου σε νέα από δόλο αξιόποινη πράξη κακουργήματος ή πλημμελήματος και καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι μηνών, συνεχίζεται η κατ' αυτού παυθείσα ποινική δίωξη και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής του αξιόποινου της πρώτης πράξης ο διανυθείς χρόνος από την παύση της δίωξης μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.

β. Οι δικογραφίες που αφορούν τις παραπάνω αξιόποινες πράξεις, τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγορού. Για την τύχη των πειστηρίων αποφαινόμενοι με αιτιολογημένη διάταξη, επί πλημμελημάτων ο αρμόδιος εισαγγελέας και επί πταισμάτων ο αρμόδιος πταισματοδίκης.

γ. Οι αστικές αξιώσεις που τυχόν απορρέουν από τις παραπάνω αξιόποινες πράξεις δεν θίγονται με οποιονδήποτε τρόπο. Η παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της δίωξης δεν κωλύει την επιβολή των κατά νόμο προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

δ. Η κατά τα ανωτέρω παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της ποινικής δίωξης, δεν ισχύει για τις παραβάσεις: α) του άρθρου 358 και του άρθρου 377 του Ποινικού Κώδικα για τις περιπτώσεις αγοράς εμπορευμάτων με πίστωση, β) του ν. 690/1945, γ) του άρθρου 28 του ν. 3996/2011, δ) του άρθρου 29 του ν. 703/1977 και του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, ε) του ν. 2168/1993, στ) της Α5/3010 από 14.8.1985 απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 593), ζ) του άρθρου 6 του ν. 456/1976 και η) του άρθρου 41 ΣΤ' του ν. 2725/1999.

4. α. Ποινές στερητικές της ελευθερίας διάρκειας μέχρι έξι μηνών που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον οι αποφάσεις αυτές δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι επιβληθείσες ποινές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, υπό τον όρο ότι ο καταδικασθείς δεν θα τελέσει μέσα σε δύο έτη από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, νέα από δόλο αξιόποινη πράξη, για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι μηνών. Σε περίπτωση νέας καταδίκης ο καταδικασθείς εκτίει αθροιστικά, μετά την έκτιση της νέας ποινής και τη μη εκτιθείσα, και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής της μη εκτιθείσας ποινής, ο διανυθείς χρόνος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.

β. Οι μη εκτελεσθείσες κατά τα ανωτέρω αποφάσεις τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγορού. Η παραγραφή των ποινών δεν κωλύει την επιβολή των κατά νόμο προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

γ. Εξαιρούνται των ως άνω ρυθμίσεων αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις των άρθρων 167, 189, 235, 236, 237, 242, 256, 258, 259, 292, 309, 334 παράγραφος 3, 372, 382 και 390 του Ποινικού Κώδικα. Ομοίως εξαιρούνται αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις: α) του ν. 2168/1993, β) του άρθρου 6 του ν. 456/1976, γ) της Α5/3010 από 14.8.1985 απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β΄ 593) και δ) του άρθρου 41 ΣΤ΄ του ν. 2725/1999.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4043/2012 εφαρμόζονται και στους κρατούμενους που εκτίουν ποινή στερητική της ελευθερίας και πληρούν τις τασσόμενες με αυτό προϋποθέσεις κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου. Το ίδιο ισχύει και για τους καταδίκους που αποκτούν τις προϋποθέσεις αυτές: α) μέχρι τις 30.6.2014 και β) μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ύστερα από άσκηση ενδίκου μέσου και εφόσον η έκτιση της ποινής τους έχει αρχίσει κατά τη δημοσίευσή του.

6. α. Με πράξη του Προέδρου του αρμοδίου Δικαστηρίου ή του οικείου Τμήματος κηρύσσονται καταργημένες εκκρεμείς δίκες για αιτήσεις ακυρώσεως και απορρίπτονται αιτήσεις αναστολής που ασκήθηκαν μέχρι 31.12.2010 και αφορούν ακυρωτικές διαφορές, υπαγόμενες στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου ή του τριμελούς διοικητικού εφετείου, οι οποίες δημιουργήθηκαν από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων, που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών (άρθρο 15 του ν. 3068/2002), εφόσον έχει παρέλθει άπρακτη η κατωτέρω, υπό στοιχείο β΄, οριζόμενη προθεσμία.

β. Οι πληρεξούσιοι που υπογράφουν τις παραπάνω αιτήσεις ακυρώσεως οφείλουν μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου να καταθέσουν στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου εξουσιοδότηση του αλλοδαπού διαδίκου θεωρημένη ως προς το γνήσιο της υπογραφής του, στην οποία να δηλώνεται ότι επιθυμεί τη συζήτηση της υποθέσεως. Η παραπάνω δήλωση μπορεί να γίνει και με αυτοπρόσωπη παράσταση του διαδίκου στη γραμματεία του δικαστηρίου.

γ. Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται σε υποθέσεις των οποίων η αρχική η μετά από αναβολή δικάσιμος έχει ορισθεί εντός της, υπό στοιχείο β΄, τρίμηνης προθεσμίας.

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3886/ 2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το 1/3 του ποσού του παραβόλου καταβάλλεται κατά την κατάθεση της αιτήσεως, το 1/3 μέχρι την πρώτη συζήτηση και αν η αίτηση απορριφθεί ο αιτών καταδικάζεται στην καταβολή του υπολοίπου 1/3 με την απόφαση του δικαστηρίου.»

8. Στην υποπερίπτωση ε΄ της πρώτης παραγράφου του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αιτήσεις και τα υπομνήματα των απόρων κρατουμένων υποβάλλονται ατελώς.»

9. Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα ή αμετάκλητα σε ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης για εγκλήματα που προβλέπονται στον ν. 3459/2006, απολύονται υπ' όρον αν έχουν συμπληρώσει το 1/3 πραγματικής έκτισης της ποινής που τους επιβλήθηκε. Την απόλυση διατάσσει ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής.

10. Μετά το άρθρο 9 του ν. 3772/2009 προστίθεται άρθρα 9Α και 9Β ως εξής:

«Άρθρο 9Α

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συνιστάται «υπηρεσιακό συμβούλιο ιατροδικαστών», το οποίο είναι αρμόδιο για την επιλογή όσων διορίζονται σε θέσεις ιατροδικαστών και για κάθε θέμα που αφορά την υπηρεσιακή τους κατάσταση.

2. Το υπηρεσιακό συμβούλιο των ιατροδικαστών είναι πενταμελές και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από: α) έναν (1) προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή τον αναπληρούντα αυτόν, ο οποίος προεδρεύει του συμβουλίου, με τον αναπληρωτή του, β) έναν (1) προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με τον αναπληρωτή του, γ) έναν (1) ιατροδικαστή Α΄ τάξης των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τον αναπληρωτή του. Αν δεν υπάρχουν ιατροδικαστές Α΄ τάξης, ορίζονται ιατροδικαστές Β΄ τάξης, δ) δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των ιατροδικαστών Α΄ ή Β΄ τάξης με τους

αναπληρωτές τους. Χρέη γραμματέα του συμβουλίου ασκεί υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Δ΄, που υπηρετεί στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση ορισμού των μελών. Τα μέλη του συμβουλίου με ισάριθμους αναπληρωτές τους ορίζονται για θητεία δύο (2) ετών που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου από τον ορισμό τους έτους, με απόφαση που εκδίδεται κατά το μήνα Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Η θητεία των μελών του υπηρεσιακού συμβουλίου λήγει την 31η Δεκεμβρίου των ετών των οποίων ο τελευταίος αριθμός είναι άρτιος. Κατά την πρώτη συγκρότηση του παρόντος συμβουλίου η θητεία των μελών του αρχίζει από την ημερομηνία ορισμού τους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους του οποίου ο τελευταίος αριθμός είναι άρτιος.

3. Εισηγητής του συμβουλίου ορίζεται ο προϊστάμενος της διεύθυνσης διοίκησης και ανθρωπίνου δυναμικού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με αναπληρωτή τον προϊστάμενο του τμήματος διοίκησης προσωπικού. Όταν το υπηρεσιακό συμβούλιο επιλέγει ιατροδικαστές, ως εισηγητής συμμετέχει ιατροδικαστής Α΄ τάξης και αν δεν υπάρχει, ως εισηγητής ορίζεται ιατροδικαστής Β΄ τάξης.»

«Άρθρο 9 Β

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συνιστάται «πειθαρχικό συμβούλιο ιατροδικαστών», το οποίο έχει αρμοδιότητα για κάθε θέμα που αφορά την πειθαρχική κατάσταση των ιατροδικαστών.

2. Το πειθαρχικό συμβούλιο των ιατροδικαστών συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, είναι πενταμελές και αποτελείται από: α) Τον Πρόεδρο, ο οποίος είναι πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφέτης των πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων ή αντεισαγγελέας εφετών, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου ή από τον προϊστάμενο της οικείας εισαγγελίας, β) ένα (1) μέλος το οποίο είναι πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γ) δύο (2) μέλη, τα οποία είναι υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που είναι τουλάχιστον προϊστάμενοι διεύθυνσης, αναπληρούμενοι από προϊσταμένους άλλης διεύθυνσης, δ) ένα (1) μέλος, το οποίο είναι ιατροδικαστής Α΄ τάξης των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τον αναπληρωτή του. Αν δεν υπάρχουν ιατροδικαστές Α΄ τάξης, ορίζονται ιατροδικαστές Β΄ τάξης.

3. Γραμματέας του πειθαρχικού συμβουλίου ιατροδικαστών ορίζεται υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Δ΄, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

4. Τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου ιατροδικαστών με ισάριθμους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για θητεία δύο ετών, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου, με απόφαση που εκδίδεται κατά το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Η θητεία των μελών του πειθαρχικού συμβουλίου λήγει την 31η Δεκεμβρίου των ετών των οποίων ο τελευταίος αριθμός είναι άρτιος. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι.

5. Ο αναπληρωτής του προέδρου προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου. Τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών.

6. Για τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 136,137,138,139 και 140 του μέρους Ε΄ του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α΄ 26), όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο δεύτερο του ν. 4057/2012 (Α΄ 54).

7. Ο ιατροδικαστής μπορεί να παρίσταται ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου που κρίνει την πειθαρχική του υπόθεση αυτοπροσώπως ή με συμπαράσταση δικηγόρου ή μόνο δια δικηγόρου.

8. Στο πειθαρχικό συμβούλιο ορίζονται ως εισηγητές με πράξη του προέδρου, μόνο μέλη αυτού, τακτικά ή αναπληρωματικά. Το συμβούλιο ευρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τρία τουλάχιστον μέλη του, στα οποία απαραίτητως πρέπει να περιλαμβάνεται ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Εάν σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες, όσοι ακολουθούν την ασθενέστερη, οφείλουν να προσχωρήσουν σε μια από τις επικρατέστερες. Η ψηφοφορία των μελών γίνεται κατά σειρά αντίστροφη από εκείνη της απόφασης ορισμού τους. Δεν επιτρέπεται η αποχή από την ψηφοφορία ή η λευκή ψήφος.

9. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του πειθαρχικού συμβουλίου ιατροδικαστών, όπως ενδεικτικά ο τόπος και ο χρόνος συνεδρίασης, και κάθε σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του άρθρου αυτού.

10. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών καθορίζεται αποζημίωση των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών του πειθαρχικού συμβουλίου ιατροδικαστών, ανάλογα με τις συνεδριάσεις στις οποίες μετείχαν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

12. Το πειθαρχικό συμβούλιο ιατροδικαστών συγκροτείται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση, η θητεία του αρχίζει από τη συγκρότησή του και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους του οποίου ο τελευταίος αριθμός είναι άρτιος. Μέχρι τη συγκρότηση του πειθαρχικού συμβουλίου ιατροδικαστών κατά τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο, εξακολουθεί να ασκεί τις πειθαρχικές αρμοδιότητες των ιατροδικαστών το υπηρεσιακό συμβούλιο της παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 2915/2001 (Α' 109). Οι υποθέσεις που εκκρεμούν στο υφιστάμενο υπηρεσιακό-πειθαρχικό συμβούλιο ιατροδικαστών διαβιβάζονται στο πειθαρχικό συμβούλιο του παρόντος το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη συγκρότησή του.» 11. Η παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 3772/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 31, του ν. 2915/2001, όπως ισχύουν, καθώς και κάθε άλλη διάταξη αντίθετη προς τα άρθρα 1 έως 10

του παρόντος νόμου καταργούνται. Ειδικές διατάξεις, που ρυθμίζουν θέματα λειτουργίας των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών και δεν ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο, εξακολουθούν να ισχύουν.»

12. Το άρθρο 13 του ν. 3811/2009 «Αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση (εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004) και άλλες διατάξεις» αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αίτηση αποζημίωσης απορρίπτεται εάν μέχρι την εξέτασή της από την Αρχή Αποζημίωσης δεν προσκομισθεί αποδεικτικό καταβολής παραβόλου ή

τραπεζικού εμβάσματος. Το παράβολο ή το τραπεζικό έμβασμα ορίζεται σε εκατό (100) ευρώ και το ύψος του δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος είσπραξης του τραπεζικού εμβάσματος. Ο αιτών απαλλάσσεται από κάθε άλλη επιβάρυνση που προκαλείται σε όλο το στάδιο της διαδικασίας, από την υποβολή της αιτήσεως μέχρι την έκδοση αποφάσεως από την Αρχή Αποζημίωσης.»

Άρθρο 9

1. Οι υπουργικές αποφάσεις της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Θ.3 της παραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, που δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέχρι τις 13.9.2013 και αφορούν Κολλέγια και Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης ισχύουν από 1η Σεπτεμβρίου 2013.

2. Η παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 4164/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 2664/1998 Κτηματολογικά Γραφεία, που συνιστώνται κατά τις διατάξεις αυτού, καθώς και το Γραφείο Κτηματολογίου των Δήμων Καλλιθέας και Παλαιού Φαλήρου του Νομού Αττικής, που υπήχθη στον Ο.Κ.Χ.Ε. με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 3882/2010, από την έναρξη ισχύος του παρόντος ανήκουν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

Άρθρο 10

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ **ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ**

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2013

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ34*ΑΘΗΝΑ10432*ΤΗΛ.2105279000*FAX2105221004